בְּיעוֹן הַנַּחַל

סְעוּדַת שְׁלִישִׁית פָּרָשַׁת וַיִּשְׁלַח ה׳תשע״ט

דְּבוּרִים נִרְאִים וְנִפְלָאִים, מְעוֹרְרִים מְעִירִים וּמְחַזְּקִים, אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַנַּחַל נוֹבְעִי מְקוֹר חָכְמָה נוֹבְעִים, לְהַחֲיוֹת נֶפֶשׁ כָּל חַי וּמִשָּׁם יִשְׁקוּן הָעֲדָרִים, לְהִתְחַזֵּק בַּעֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא בְּכָל דֶּרֶךְ שֶׁיִּרְצוּ נְעִימָיו

אֲשֶׁר נֶאֱמְרוּ עַל יְדֵי מוֹרֵנוּ רַבִּי **יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶר** שְׁלִיט״א עַל פִּי דַּרְכּוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל **מָרָן מוֹהָרַ״שׁ זי״ע**

בְּסְעוּדָה שְׁלִישִׁית דִּבֵּר מַהֲר״י דִּבּוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים מְאֹד מֵעִנְיַן מִצְוַת צִיצִית.

פָּתַח וְאָמַר מַהֲר״י נֵרוֹ יָאִיר, הִנֵּה מוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהַרַ״ן חֵלֶק א׳ סִימָן ז׳) אֲשֶׁר צִיצִית שְׁמִירָה לְנָאוּף, וְעַל יְדֵי זֶה נִצּוֹלִין מֵעֲצַת הַנָּחָשׁ, שֶׁהֵם הָעֲצוֹת רָעוֹת שֶׁל אֵלּוּ הָרְחוֹקִים מֵעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הַמּוֹנְעִים הַרְבֵּה מִלְּהִתְקָרֵב אֶל הָאֱמֶת. וְעַל יְדֵי הַצִּיצִית זוֹכִין לְקַבֵּל עֵצַת הַצַּדִּיקִים, וְהָעֲצוֹת שֶׁמְּקַבֵּל מֵהַצַּדִּיקִים הוּא בְּחִינַת נְשׁוּאִין וְזִוּוּג, וּכְשֶׁמְּקַבְּלִין עֲצוֹת מֵרְשָׁעִים, הוּא בְּחִינַת נְשׁוּאִין בַּקְלָפָּה. ״הַנָּחָשׁ הִשִּׁיאַנִי״ (בְּרֵאשִׁית ג) לְשׁוֹן נְשׂוּאִין וְכוּ׳, וְעַל - יְדֵי מִצְוַת צִיצִית הָאָדָם נִצּוֹל מֵעֵצַת הַנָּחָשׁ, מִנְּשׂוּאִין שֶׁל רָשָׁע, מִבְּחִינַת נָאוּף, כִּי צִיצִית שְׁמִירָה לְנָאוּף.

כִּי עַל יְדֵי שֶׁהָאָדָם מִתְקָרֵב לַצַּדִּיקִים נֶחְקַק בּוֹ אֱמֶת, וְעִקָּר תִּקּוּן הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא שֶׁיִּהְיֶה מִקָּרֵב אֶל צַדִּיקִים, וְשֶׁיּוּכַל לְקַבֵּל עֵצוֹת אֱמִתִּיּוֹת וּלְהִנָּצֵל מֵעֲצַת הַנָּחָשׁ שֶׁכָּתוּב בָּהּ ״הַנָּחָשׁ הִשִּׁיאַנִי״, וּכְשֶׁהָאָדָם הוּא מִקָּרֵב אֶל צַדִּיקִים אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל זֶה כְּמוֹ נְשׂוּאִין דִּקְדֻשָּׁה, וּלְהֵפֶךְ הַנָּחָשׁ הִשִּׁיאַנִי זֶה נְשׂוּאִין דִּקְלִיפָּה.

וְעַל יְדֵי מִצְוַת צִיצִית זוֹכִים לִהְיוֹת מִקָּרֵב אֶל צַדִּיקִים וּלְהִנָּצֵל מֵעֲצַת הָרְשָׁעִים, עֲצַת הַנָּחָשׁ, וְתַאֲוַת נָאוּף רַחֲמָנָא לִיצְלָן.

וְהִנֵּה בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ שָׁלְנוּ רוֹאִים שֶׁיַּעֲקֹב אָבִינוּ שָׁלַח לְהַגִּיד לְאָחִיו לְעֵשָׂו (בְּרֵאשִׁית לב, ה) ״עִם לָבָן גַּרְתִּי״ וּמְפָרֵשׁ רַשׁ״י, ׳גַּרְתִּי׳ בְּגִימַטְרִיָא תַּרַ״ג, כְּלוֹמַר, עִם לָבָן הָרָשָׁע גַּרְתִּי, וְתַרַ״ג מִצְוֹת שָׁמַרְתִּי, וְלֹא לָמַדְתִּי מִמַּעֲשָׂיו הָרָעִים, עַיֵּן שָׁם.

וְרַבּוּ הַדִּיּוּקִים בְּרַשׁ״י הַזֶּה:

א. רֵאשִׁית כָּל, הַרְבֵּה שׁוֹאֲלִים, אֵיךְ שָׂיַּךְ בִּכְלָל שֶׁיַּעֲקֹב אָבִינוּ קִיֵּם אֶת כָּל הַתַּרַ״ג מִצְוֹת, הֲרֵי יֵשׁ מִצְוֹת הַתְּלוּיוֹת בָּאָרֶץ, וְיַעֲקֹב אָבִינוּ הָיָה בְּחוּץ לָאָרֶץ, וְאֵיךְ הָיָה שַׂיָּךְ בִּכְלָל שֶׁיְּקַיֵּם אֶת כָּל הַתַּרַ״ג מִצְוֹת. הֲרֵי זֶה הָיָה בִּלְתִּי אֶפְשָׁרִי, כִּי הֲרֵי הָיָה נִמְצָא בְּחוּץ לָאָרֶץ?

ב. וְעוֹד יֵשׁ לִשְׁאוֹל, הֲרֵי לְכְאוֹרָה הָיָה יָכוֹל לוֹמַר גַּרְתִּי אוֹתִיּוֹת תַּרַ״ג, וְלָמָּה נָקַט רַשׁ״י אֶת הַלָּשׁוֹן ׳גַּרְתִּי׳ ׳בְּגִימַטְרִיָא׳ תַּרַ״ג, בְּשָׁעָה שֶׁזֶּה מַמָּשׁ אוֹתוֹ אוֹתִיּוֹת.

ג. מַה הַלָּשׁוֹן ״וְתַרַ״ג מִצְוֹת שָׁמַרְתִּי״, הֲרֵי ׳שָׁמִירָה׳ נֶאֱמַר בְּדֶרֶךְ כְּלָל עַל מִצְוֹת ׳לֹא תַעֲשֶׂה׳, וְאִם יַעֲקֹב קִיֵּם אֶת כָּל הַתַּרַ״ג מִצְוֹת, הֲרֵי גַּם מִצְוֹת עֲשֵׂה בִּכְלָלָן, וְהָיָה יוֹתֵר מְדֻיָּק לוֹמַר וְתַרַ״ג מִצְוֹת ׳קִיַּמְתִּי׳, וּמַה הַלָּשׁוֹן שָׁמַרְתִּי?

לְהָבִין אֶת זֶה נַקְדִּים אֶת דִּבְרֵי הַזֹּהַר עַל הַפָּסוּק (בְּרֵאשִׁית ל, לז) ״וַיִּקַּח לוֹ יַעֲקֹב מַקַּל לְבְנֶה לַח וְלוּז וְעַרְמוֹן וַיְפַצֵּל בָּהֶן פְּצָלוֹת לְבָנוֹת מַחְשׂף הַלָּבָן אֲשֶׁר עַל הַמַּקְלוֹת״ אוֹמֵר הַזֹּהַר (וַיֵּצֵא קסב.) יַעֲקֹב שֶׁלֵּימָא נָטַל אִינּוּן מַקְלוֹת תְּפִלִּין דְּרֵישָׁא, בָּרְהָטִים, אֲתַר וְדוּכְתָּא לְדִיּוּרֵי תְּפִלִּין וְכוּ׳ [עַיֵּן שָׁם בַּאֲרִיכוּת בִּפְנִים], שֶׁיַּעֲקֹב אָבִינוּ עִם הָעֲבוֹדָה שֶׁלּוֹ בְּבֵית לָבָן קִיֵּם אֶת מִצְוַת תְּפִלִּין, כָּךְ מְבֹאָר בְּפֵרוּשׁ בַּזֹּהַר.

כִּי יַעֲקֹב אָבִינוּ כָּל עִסְקוֹ בְּהַצֹּאן הָיָה בְּהֶסְתֵּר עִנְיַן קִיּוּם מִצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל תְּפִלִּין וְכוּ׳.

וְהַמְּפָרְשִׁים הַקְּדוֹשִׁים מְבָאֲרִים פֹּה גַּם אֶת הָעִנְיָן שֶׁל צִיצִית, הַמֻּרְמָזִים בַּפָּסוּק (בְּרֵאשִׁית ל, מב) ״וְהָיָה הֶעָטֻפִים לְלָבָן - וְהַקְּשָׁרִים לְיַעֲקֹב״, ׳הֶעָטוּפִים לְלָבָן׳ מְרַמְּזִים עַל הַצִּיצִית שֶׁמִּתְעַטְּפִים בּוֹ, וְיֵשׁ בּוֹ צֶבַע לָבָן שֶׁהֵם הַחוּטִים לְבָנִים, ׳וְהַקְּשׁוּרִים׳ מְרַמְּזִים עַל תְּפִלִּין.

וְכֵן מַשְׁמַע מִדִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל שֶׁלָּבָן מְרַמֵּז עַל הַצִּיצִית שֶׁיֵּשׁ בּוֹ חוּטִים לְבָנִים כְּמוֹ שֶׁמְּפָרֵשׁ רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהַרַ״ן חֵלֶק א׳ סִימָן ז׳) אֶת דִּבְרֵי רַבָּה בַּר בַּר - חָנָה: אָמַר לִי הַהוּא טַיָּעָא, תָּא אַחֲוִי לָךְ טוּרָא דְּסִינַי. אַזְלִי וַחֲזָאי דְּהַדְרָן לֵהּ עַקְרֵבֵי וְקָיְמִין כִּי חַמָּרֵי חִוָּרְתָא וְכוּ׳, ׳וְקָיְמוּ כִּי חֲמָרֵי חִוָּרְתָא׳ זֶה בְּחִינַת צִיצִית, שֶׁהוּא שְׁמִירָה מֵעֲצַת הַנָּחָשׁ, מִנָּאוּף; וּמְפָרְשׁוֹ רַבֵּנוּ זַ״ל (שָׁם) עַל פִּי דִּבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְנָחוֹת מג:): ׳אֵיזֶה עָנְשׁוֹ גָּדוֹל, שֶׁל לָבָן או שֶׁל תִּכְלֶת? וְאָמְרוּ: מָשָׁל לְאָחָד, שֶׁצִּוָּה לְהָבִיא לוֹ חוֹתָם שֶׁל זָהָב, הֵיכוּ תִּכְלֶת, וְחוֹתָם שֶׁל טִיט, הֵיכוּ לָבָן׳. וְזֶה: ״חֲמָרֵי״ לְשׁוֹן חֹמֶר וָטִיט; ״חִוָּרְא״ הֵיכוּ לָבָן, כִּי עַכְשָׁו זֶה עִקַּר הַצִּיצִית וְכוּ׳, עַיֵּן שָׁם בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בִּפְנִים. עַל כָּל פָּנִים רוֹאִים מִכָּאן שֶׁלָּבָן מְרַמֵּז עַל הַצִּיצִית.

וְכֵן מוּבָא בְּסֵפֶר ״אֶלְיָהוּ רַבָּה״ (אוֹרַח חַיִּים - סִימָן כה סָעִיף א׳) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: **אַחַר שֶׁלָּבַשׁ טַלִּית מְצוּיֶּיץ יָנִיחַ תְּפִלִּין וְכוּ׳.** כָּתַב כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה שֶׁמַּעְתִּי סָמַךְ מִדִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית ל, מב) **״הֶעָטוּפִים**

לְלָבָן וּקְשׁוּרִים לְיַעֲקֹב״, וּבִלְבּוּשׁ וּבֵית יוֹסֵף כָּתְבוּ הַטַּעַם דִּמְצוֹת צִיצִית שְׁקוּלָה נֶגֶד כָּל הַמִּצְוֹת, עַיֵּן שָׁם.

וְכֵן מוּבָא בְּסֵפֶר ״בֶּן אִישׁ חַי״ (הִלְכוֹת שָׁנָה רִאשׁוֹנָה - פָּרָשַׁת נֹחַ, אוֹת יא) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: יִזָּהֵר לַעֲשׂוֹת גּוּף הַטַּלִּית וְחוּטִין שֶׁל הַצִּיצִיּוֹת הַכֹּל לָבָן, בֵּין בְּטַלִּית גָּדוֹל, בֵּין בְּטַלִּית קָטָן, רֶמֶז לְדָבָר, (בְּרֵאשִׁית ל, מב) ״וְהָיוּ הֶעָטוּפִים לְלָבָן״. וְעַיֵּן עוֹד (שָׁם, הִלְכוֹת שָׁנָה רִאשׁוֹנָה - פָּרָשַׁת וַיֵּרָא אוֹת ג׳) כְּפִי סֵדֶר הַבְּחִינוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת שֶׁרוֹמְזִים לָהֶם הַצִּיצִית וְהַתְּפִלִּין, צָרִיךְ לְהָנִיחַ הַצִּיצִית קֹדֶם הַתְּפִלִּין, וְהַמַּנִיחַ תְּפִלִּין קֹדֶם טוֹעֶה וְכוּ׳, וְהַפּוֹסְקִים עָשׂוּ סִימָן לְסֵדֶר זֶה, (בְּרֵאשִׁית ל, מב) ״וְהָיוּ הֶעָטוּפִים לְלָבָן, וְהַקְּשׁוּרִים לְיַעֲקֹב״, עַיֵּן שָׁם.

רוֹאִים מִזֶּה שֶׁבִּפְסוּקִים הַמְּבֹאָרִים עֲבוֹדַת יַעֲקֹב יֵשׁ בָּהּ בְּנִסָּתָר, הָעִנְיָן שֶׁל צִיצִית וּתְפִילִין. וְכֵן מְבֹאָר בְּהַרְבֵּה סְפָרִים, שֶׁהָעֲבוֹדָה שֶׁל יַעֲקֹב אָבִינוּ עִם הַצֹּאן, הָיָה בְּהַסְתָּרָה עִנְיָנִים שְׁלֵמִים שֶׁל עֲבוֹדַת הַתְּפִלִּין, [וּבְוַדַּאי קִיֵּם אֶת מִצְוַת תְּפִלִּין כְּפִי הַסֵּדֶר הָרָאוּי הַמּוּבָא בַּפּוֹסְקִים וְהִקְדִּים אֶת הַצִּיצִית לִתְפִלִּין, בִּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית ל, מב) וְהָיָה הֶעָטֻפִים לְלָבָן, הַמְּרַמֵּז עַל הַלָּבָן שֶׁבַּצִּיצִית שֶׁעוֹטְפִים אֶת עַצְמָם בָּהֶן, וְהַקְּשׁוּרִים לְיַעֲקֹב, הַמְּרַמְּזִים עַל הַתְּפִלִּין שֶׁקּוֹשְׁרִים עַל עַצְמָם, כַּמְּבֹאָר בַּפּוֹסְקִים הַנַּ״ל] וֶהֱיוֹת שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל גִּילָה לָנוּ שֶׁעַל יְדֵי זְכוּת מִצְוַת צִיצִית נִצּוֹלִין מֵעֲצַת הַנָּחָשׁ, עֲצַת הָרְשָׁעִים וְכוּ׳, לָכֵן בְּוַדַּאי זֶה מַה שֶּׁשָּׁמַר עָלָיו כָּל הַשָּׂנִים הָאֵלּוּ שֶׁהָיָה בְּבֵית לָבָן הָאֲרַמִּי.

וְהִנֵּה בְּפָרָשַׁת שְׁלַח הַמְדַבֵּר מִמִּצְוַת צִיצִית, עַל הַפָּסוּק (בְּמִדְבַּר טו, לט) ״וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת ה׳ וַעֲשִׂיתֶם אוֹתָם וְלֹא תָתוּרוּ״, שֶׁמְּנִין ׳גִּימַטְרִיָּא׳ שֶׁל ׳צִיצִית׳ שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁמוֹנָה חוּטִים, וַחֲמִשָּׁה קְשָׁרִים, הֲרֵי תַּרְי״ג. וְכֵן בְּרֹאשׁ״י (בְּמִדְבַּר טו מא) דִּבְרֵי הַמַּתְחִיל ״אֲנִי ה׳ אֱלֹקֵיכֶם״: אוֹמֵר רַשׁ״י שֶׁפָּרָשַׁת צִיצִית וְכוּ׳ שְׁקוּלָה כְּנֶגֶד כָּל הַמִּצְוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתָי, עַיֵּן שָׁם.

וְאַחֲרֵי שֶׁהִקְדַּמְנוּ כָּל זֹאת אֶפְשָׁר לְהָבִין אֶת דִּבְרֵי רַשׁ״י בְּפָרָשָׁתֵנוּ, ׳גְּרִתִּי׳ ׳בְּגִימַטְרִיָּא׳ תַּרְי״ג, וְרַשׁ״י נָקַט דַּיְקָא אֶת הַלָּשׁוֹן ׳גַּרְתִּי׳ ׳בְּגִימַטְרִיָּא׳ תַּרְי״ג, וְלֹא כָּתַב ׳גַּרְתִּי אוֹתְיוֹת׳ תַּרְי״ג, כִּי רַשׁ״י רָצָה לְרַמֵּז לְךָ דַּיְקָא עַל הַגִּימַטְרִיָּא, שֶׁתִּתֵּן עֵינֶיךָ עַל הַגִּימַטְרִיָּא, מַהוּ הַגִּימַטְרִיָּא שֶׁל תַּרְי״ג? זֶה שֶׁכָּתַבְתִּי לְךָ בְּפָרָשַׁת שָׁלַח, ״שֶׁמְּנִין ׳גִּימַטְרִיָּא׳ שֶׁל ׳צִיצִית׳ שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁמוֹנָה חוּטִים, וַחֲמִשָּׁה קְשָׁרִים, הֲרֵי תַּרְי״ג״, כִּי רַשׁ״י רָצָה לְהַתְמִקֵּד דַּיְקָא עַל הַגִּימַטְרִיָּא, שֶׁהוּא ׳צִיצִית׳, שֶׁהוּא בְּגִימַטְרִיָּא ׳תַּרְי״ג׳, כִּי דַּיְקָא עַל יְדֵי שֶׁיַּעֲקֹב אָבִינוּ קִיֵּם מִצְוַת צִיצִית, עַל יְדֵי זֶה הָיָה יָכוֹל לְהִתְפָּאֵר בְּגָאוֹן ״תַּרְי״ג מִצְוֹות שָׁמַרְתִּי״ כִּי מִצְוַת צִיצִית שְׁקוּלָה כְּנֶגֶד כָּל הַתּוֹרָה כּוּלָהּ, וְזֶה פֵּרוּשׁ ׳תַּרְי״ג מִצְוֹות שָׁמַרְתִּי׳, כִּי אַף שֶׁלֹּא הָיָה שַׁיָּךְ אֲצָלוֹ לְקַיֵּם אֶת כָּל הַתַּרְי״ג מִצְוֹות מֻחְמֶצֶת שֶׁלֹּא הָיָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלֹא הָיָה לוֹ אֶת הַמִּצְוֹות הַנּוֹהֲגוֹת בָּאָרֶץ, אֲבָל מֵאַחַר שֶׁהָיָה נִזְהָר בְּמִצְוַת צִיצִית, הָיָה נֶחְשָׁב לוֹ כְּאִלּוּ קִיֵּם אֶת כָּל הַתַּרְי״ג מִצְוֹות, כִּי צִיצִית שְׁקוּל כְּכָל הַתּוֹרָה כּוּלָהּ.

וְדַיְקָא עַל יְדֵי זֶה ״לֹא לָמַדְתִּי מַעֲשָׂיו הָרָעִים״ כִּי הַמִּצְוָה שֶׁל צִיצִית שָׁמַר עָלָיו, וְהִצִּיל אוֹתוֹ מֵעֲצַת הַנָּחָשׁ, הַיֵּצֶר הָרַע, לָבָן הָאֲרַמִּי.

וּבָזֶה מוּבָן מְאֹד גַּם הַלָּשׁוֹן ׳שָׁמַרְתִּי׳, כִּי צִיצִית הוּא שְׁמִירָה מֵעֲצַת רְשָׁעִים, כְּמוֹ שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל כּוֹתֵב (לִקּוּטֵי מוֹהַר״ן חֵלֶק א׳ סִימָן ז׳) שֶׁעַל - יְדֵי מִצְוַת צִיצִית הָאָדָם נִצּוֹל מֵעֲצַת הַנָּחָשׁ, מִנְּשׁוּאִין שֶׁל רָשָׁע, מִבְּחִינַת נְאוּף, כִּי צִיצִית שְׁמִירָה לְנְאוּף וְכוּ׳, וּשְׁמִירַת צִיצִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֵינַיִם, הוּא שְׁמִירָה מֵעֲצַת הַנָּחָשׁ, וְיָכוֹל לְקַבֵּל הָעִצּוֹת מִצַּדִּיק, שֶׁהוּא כְּלֹה זֶרַע אֱמֶת, וְכוּ׳. כִּי דַּיְקָא עַל יְדֵי מִצְוַת צִיצִית הַשְּׁקוּלָה כְּנֶגֶד הַתַּרְי״ג מִצְוֹות, זָכָה לַעֲצַת הַצַּדִּיקִים, וְלִהְיוֹת דָּבוּק בָּהֶם, וּלְהִנָּצֵל מֵעֲצַת לָבָן עֲצַת הַנָּחָשׁ.

וְזֶה פֵּרוּשׁ הַפָּסוּק (בְּרֵאשִׁית לב, ה) ״עִם לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד עָתָּה״, ״עִם לָבָן גַּרְתִּי״ הַיְנוּ מִצְוַת צִיצִית, שֶׁעַכְשָׁו הַלָּבָן שֶׁבַּצִּיצִית הוּא עִקַּר הַמִּצְוָה, וְדַיְקָא עַל יְדֵי מִצְוַת צִיצִית שֶׁקִּיֵּם יַעֲקֹב אָבִינוּ, שֶׁזֶּה ״עִם לָבָן גַּרְתִּי״ עַל יְדֵי זֶה ׳וְתַרְי״ג מִצְוֹות שָׁמַרְתִּי׳ (רַשׁ״י), כִּי שְׁקוּלָה מִצְוַת צִיצִית כְּנֶגֶד כָּל הַמִּצְוֹות שֶׁבַּתּוֹרָה. וּמִמֵּילָא זֶה שָׁמַר אוֹתִי שֶׁלֹּא לָמַדְתִּי מַעֲשָׂיו הָרָעִים׳, כִּי מִצְוַת צִיצִית שָׁמַר עָלַי. וְזֶה פֵּרוּשׁ ״וָאֵחַר עַד עָתָּה״, כִּי רַק עַל יְדֵי הַמִּצְוָה שֶׁל צִיצִית שֶׁזֶּה שְׁמִירָה מֵעֲצַת הָרְשָׁעִים עֲצַת הַנָּחָשׁ, - רַק עַל יְדֵי זֶה יָכֹלְתִּי לְהַחֲזִיק מַעֲמָד.

וּבְדֶרֶךְ צַחוּת אֶפְשָׁר לְהוֹסִיף ״וָאֵחַר עַד עָתָּה״ הַיְנוּ כִּי עַכְשָׁו יֵשׁ לִי רַק אֶת הַלָּבָן שֶׁבַּצִּיצִית, ״וָאֵחַר עַד עָתָּה״ ׳עָתָּה׳ הוּא רָאשֵׁי תֵּבוֹת עַד הֵ׳תְּגַלּוּת תְּ׳כֵלֶת, וּבֵנָתַיִם יֵשׁ לִי רַק אֶת הַלָּבָן.

וְהַיּוֹצֵא לָנוּ מִדִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בַּתּוֹרָה הַנַּ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהַר״ן חֵלֶק א׳ סִימָן ז׳) הוּא, שֶׁעַל יְדֵי מִצְוַת צִיצִית זוֹכִים לְהִנָּצֵל מִנְּשׁוּאִין דִּסְטְרָא אַחֲרָא, שֶׁהוּא עֲצַת הַנָּחָשׁ. וְזוֹכִים לִנְשׁוּאִין דִּקְדֻשָּׁה, שֶׁהוּא עֲצַת הַצַּדִּיק כְּלוֹ זֶרַע אֱמֶת, וְעַל פִּי זֶה מְקֻשָּׁר מְאֹד אֶת פֵּרוּשׁוֹ שֶׁל מוֹהַרַנַּ״תְּ זַ״ל שֶׁכָּתַב אֲשֶׁר לָכֵן שׁוֹלַחַת הַכַּלָּה לְחָתָן בְּיוֹם הַחֻפָּה טַלִּית לְמַתָּנָה, כְּדֵי לְרַמֵּז עַל הָעִנְיָן הַנַּ״ל שֶׁעַכְשָׁו זוֹכֶה לִנְשׁוּאִין דִּקְדֻשָּׁה, כִּי צִיצִית בְּגִימַטְרִיָּא תַּרְי״ג, כְּנַ״ל, וְיִזְכֶּה לְהִנָּצֵל מֵעֲצַת הַנָּחָשׁ, נִשּׂוּאִין דִּסְטְרָא אַחֲרָא, וְיִזְכֶּה לְקַיֵּם אֶת הַתַּרְי״ג עָטִין, וּלְבָנוֹת בַּיִת שֶׁל קְדֻשָּׁה שֶׁהוּא שְׁמִירָה מִנְּאוּף, וְהַטַּלִּית שֶׁשּׁוֹלַחַת הַכַּלָּה לְחָתָן רוֹמֶזֶת עַל כָּל זֶה.

יְזַכֵּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְקַיֵּם אֶת מִצְוַת צִיצִית בִּשְׁלֵמוּת, וְעַל יְדֵי זֶה נִזְכֶּה לְהִנָּצֵל מֵעֲצוֹת הָרְשָׁעִים, וְנִזְכֶּה לַעֲצַת הַצַּדִּיקִים וְכוּ׳, וְנִזְכֶּה לְקַבֵּל אֶת כָּל הַהַשְׁפָּעוֹת הַטּוֹבוֹת, אָמֵן.